

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre	12 korona.	Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályába Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz. 11
	fél évre	6 „		
	negyed évre	3 „		
Egyes szám ára 12 fillér.			Hirdetés ára ☐ centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül. Nyilttér sora 40 fillér.	

Nehéz idő.

Lassan és nagy óvatossággal készül a két kormány a delegációk összehívására, sőt nagyon is érthető aggodalommal.

Mi jót is mondhatnak ennek a delegációknak, amikor a tömérdek millióról szóló új követeléseket eléje terjesztik? Az annexió számláiról még hiányzik a jóváhagyó pecsét. Bizonyosat nem is tudunk a végső összegéről. De tudjuk azt, hogy a költségek úgy is felérnek egy kisebb fajta háború kiadásával. Hónapokig kellett egész csapattesteket hadilétszámon tartani, ezred ezred után a Drina-mentére szállítani; tömérdek ruhát, lőszert, élelmi cikket halmozott föl a hadvezetőség a küszöbön álló háborúra való kilátással. Minderre pénzt kellett előteremteni a pénzt elő is teremtették. A sok hirtelen kiadás azonban azzal a következménnyel járt, hogy teljesen kiürítette az államkassza készleteit. És pedig nemcsak a közös kasszáét. Értesülésünk szerint csak a magyar kormány több, mint kétszáz milliót bocsátott az okkupációs költségek fedezésére a közös kormány rendelkezésére. Csupa más célra megszavazott közpénzt. Ezeket a milliókat a magyar parlament sürgős közmunkák fedezésére szavazta meg. Egy része ezeknek a közmunkáknak a földművelésügyi tárca körébe vág, a legtöbbet azonban a vasuti beruházásoktól vontak el. Vitatni lehet, hogy még az a paraucsoló kényszerhelyzet is, melyben a magyar kormány akkor állott, megengedhetővé tette-e azt, hogy ezeket a pénzeket eredeti rendeltetésektől elvonják? A magyar államvasutakat csak gyors beruházásokkal és hirtelen átalakításokkal lehet megmenteni a teljes tönkremenéstől. S most mégis kényszerű stagnáció állt be ezekben a munkákban, mert a szükséges tőke — bár megvolt, — egyelőre nem áll a magyar kormány rendelkezésére. Természetes, hogy a delegációk elé nem lehet menni ilyen számításokkal. Különösen most nem, amikor a közös kormányzást illető kérdésekben amúgy is puskaporos a levegő. Előbb refundálni kell az elköltött pénztári készleteket s ez újra egy nagy gond, mely miatt fő a kormányok feje s mely indokolttá teszi azt, hogy kijebb tolják a delegációk összehívásának határidejét.

Ebből látszik, hogy egy cseppet sem irigylendő azoknak a helyzetek, akik a monarchia sorsát irányítják. A megszorult adós sorsa ez, akit az egymásra zuduló váltólejáratok lélekzethez alig engednek jutni. Egyik súlyos határidő a másik után következik: a két államháztartás külön-külön jövő évi szükségletei is a küszöbön kopogtatnak. Lesznek-e a kormányok abban a helyzetben, hogy mindezekhez a parlamentek zsiróját megkapják?

Levél Balászfalváról.

Kedves Barátom!
A „Tizek” egyike!

Közös barátunk, a „Tizek” másika, a közel multban levelet intézett hozzád a balászfalvi sok doktor kezébe került már már elvörös, magyar kaszinó dolgait emlegetvén. Igéri levele végén, hogy folytatni fogja a helyzet ismertetését, de mind ez ideig késik... Bizonyosan vagy lekenyerezték, vagy megijesztették szegényt, vagy pedig fényes ígéretekkel tömtek be a száját valami láthatatlan kezek.

Igy állván a dolgok, én veszem fel az elejtett fonalat, s bár rozsdás a pennám, de megpróbálom én is az írás mesterségét.

Hallottam, hogy az I. levél vétele után egy törülközővel szellemesség járta át — villanyozta fel a lelkeket: „Hát a csirke megdöglik?!”, ezzel akarván a levelbeni hasonlat biztositását feltüntetni. Mar én erre csak azt mondom: Hát ha a bor elfolyt? hisz mindnyájunkat érhet baleset!

De az ilyenfajta szellemesség még nem bizonyult hon-hazamentő erőnek sohasem. Kikerültünk kaszinószűl egyútt az utca porába, sarába; hadd mulasson rajtunk ez a minden szórakozást nélkülöző balászfalvi közönség.

Hymnusokat zengenek ezért azoknak, akik ezt a derék helyzetet elővárszolták! — de a régi rendet, azt az irigyelt békességes állapotot visszahozni, a szó szoros értelmében „képtelenek”.

Képzeld barátom! valami tapintatos feleletek, őszinte szeretettől duzzadó viselkedés, és az elbizakodottság legmagasabb fokát feltüntető kiszólás azt eredményezte, hogy a kaszinó eleterét tápláló asztaltársaság más otthont keresett s könnyes szemmel bár, de elhagyta azt a meleg puha fészket, melyben örömet megosztó, fájdalmat enyhítő annyi őszinte baráti ölelkezés feleltette mindannyiunkkal az édes otthont hiányának érzését.

Mit tehettek volna egyebet, mikor az ő megismétlődő jogos panaszaira ilyen és ehhez hasonló szives feleleteket kaptak: „A kinek nem tetszik, váljék ki!” „És kiváltak... de nem a kaszinó köteleiből, csak annak asztalát hagyták el.

És jöttek a minősítések: „Gyomorúgy vezetői a fiataliságot...” stb., ilyen megszokott szellemességek...

Hát bizony azt a társaságot, a melyeknek tagjai fiatalok, egészségesek és reggeltől estig dolgoznak, nem csuda, ha egy kis gyomorúgy is vezet. Enni már mégis csak kell, ezt — jelen körülmények között — talán még a hazafiság sem tiltja meg!

Szegény hazafiság! A te szent nevedben mennyi minden megtörténhetik! Téli kabátok ki és beforgatása, nyári ruháknak télen viselése; harag, jókedv, hallgatás, vagy sok beszéd; sirás utánzása, vagy hangos kacagás; méltóságos járás, vagy bohóc ugrándozás; nagy ígéretekkel való puffogatás, vagy szigorú visszavonás... mind-mind a te szent nevedben óh hazafiság... és még adok hozzá: összerombolni egy élettelen, virágzó intézményt, mely igazán hazafias cél szolgálatában áll: a balászfalvi magyar kaszinót.

Na barátom, ha még hozzávesszük azt is, hogy a koplalás is hazafiságból kell, hogy történjen akkor, amikor havonta 24 forintot kell fizetni ebéd és vacsora arában, hát igazán megáll az embernek az esze, — ha ugyan hazafiságból azt is el nem veszti — ezeknek az új követelményeknek hangoztatására.

De aztán legalább hagyának békét annak az „5 vagy sokra tesszük 10 duzzogó úrnak”, a kikről olyan fitymálva szóltak „Többen” egyik tiszteletre méltó újságban!

De nem!... folytonos kapacitálás; mindenkinek külön-külön négy szem között, bizalmasan feltüntetve az egyéni értéke, de mindenkinek!... hogy „Te ennyit és annyit tehetsz; a te kezében van a helyzet kulcsa, stb... stb.” hasonló ügyetlen-ségek halomszáma!

És aztán jön a mi nagybecsült fiatal barátunk a „homo regius” az izenetekkel...! Szegény fiú! Jó gyerek! Tudod, hogy kicsoda ugye? Hálásabb szerep is juthatna neki! De hát mi azért ötlet becsüljük, hisz ő nem oka semminek!

Ugy-e Öreg tudod, hogy nagy úr egy miniszter; kilincselnek is a fogadó napon nála — mindeniknél — reggeltől estig. Itt sincs másképp a dolog. Annál az őt, vagy tiz duzzogó úrnál annyi staféta fordul meg, hogy már azon járatják eszüket ezek a valósággal megostromolt urak, hogy az ajtójukra kifüggesztik a „Megtelt” táblát.

Az egyik halpaprikás vacsorára hívja, a másik „bizalmas” értekezletre kéri, a harmadik csakegy szóra és így tovább. Isten a megmondhatója a sok alkudozási formának, pedig annak idején kimondatott, hogy „nincs szükségük rájuk!” „Mindennei szembenézünk!” harsogta a honmentés harsonája, és... most bizony-bizony nincs mivel szembenézni maholnap.

Amit nagy fáradsággal, évek hosszú során át összekuporgatott a szerény munkásság, azt rövid idő alatt oda kell fizetni — havi 40 kor. — a kaszinó szakácsának, hogy még ne haljon éhen ő és azok, akik tőle várják a mindennapi kenyeret, így határozta a választmány.

Erről még számolni is kell a közgyűlésnek!

Ez aztán igazán kulturmunka, amelynek nyomai láthatók lesznek a későbbi időkben is. Hala érte a Hazafiságunk!

Pedig az emberi lelkek nagy ismerői, kik tömegeket ejtettek hatalmukba, kiknek egyetlen intésükbe került és új élet támadt a kövek között is, ama nagy napon Balászfalván azt jósták, hogy két-három nap alatt elcsendesednek a szenvedélyek. Szenvédélyekről beszéltek, pedig jól tudták, hogy szenvedély egyik párton sem volt. A vezetésre került párt többségét hevitette a **hojtalom** szelid intése, a kisebbségnél legfejlebb a történetek felett érzett szenvedés volt észlelhető. És ez a fájdalom nem is szűnt meg, ennek sebei mindegyre felsajognak, mert előttünk a pusztulás, a romlás kétségbevonhatatlan jelei.

Talán még a vakolat is mulik már a kaszinó — az a régen békességnek háza — falairól.

Hogy a többségben volt-e szenvedély, lel-

kesedés, azt legjobban a mai helyzet igazolja. Ha lett volna akkor, volna belőle ma is valami; ami akkor meg volt, az ma is meg van!

Most már édes Barátom állapítsd meg kicsoda a többség? Az-e akik a maguk numerikus többségükben **sem képesek** fenntartani egy keszen berendezett, élettelen intézményt, melyhez semmit sem kellett adniok, csak a meglévőkre gondot viselniök, vagy pedig azoknál van a többség, a kik a maguk numerikus kisebbségükben is fenntartani, fejleszteni tudták ugyanazt az intézményt?! Az ítélet világos!

És mégis kilincselnek; és mégis értekeznek, bizalmasan, őszintén, a „Többség”, de a kaszinó nyári táncmulatságát ki kellett bójtólni távol a tánczterttől, nehogy a sikertelenség csorbát üssön a hazafiságon.

Hiába! Súlyedő hajóról futnak a patkányok...!

De a „Tizek” megmentettek; sikerült! Most nem írok többet; majd ha lesz még egy értekezet, amelyen még nyilvánvalóbbá válik a tehetetlenség és a telhetetlenség, akkor, — ha időközben a „Tizek” másika nem írta — ismét előrántom a rozsdást!

Szeretettel üdvözlök igaz barátod:

a „Tizek” harmadika.

Figyelmeztetés a Bethlen-koll. főgimnáziumába az 1909—1910. iskolai évre való felvételre vonatkozólag.

II.

Internátus.

Internátusba csakis 9 éves kort betöltött első sorban vidéki ref. vallású, magyar anyanyelvű tanulók vétetnek föl.

Minden bennlakást kérő tanulónak évenként újra kiállított orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy egészséges, és hogy lakóhelyén vagy a vidéken semmiféle ragályos, vagy járványos betegség nincs. Beköltözés előtt az iskolai orvos is megvizsgál minden tanulót. Beteg az internátusba nem vétetnek föl.

Internátusi tanulók felszerelése: legalább 4 renubeli fehérnemű (ing, lábravaló, zsebkendő), 1 párna 1 éji takaró, 1 ágytakaró, 1 szalmaszak, 2 párnahéj, 4 fehérlepedő, 2 törülközőkendő, fésű, ruha, csizmakete stb., alkalmas ruházat és lábbeli, melynek javításáról valamint a fehérneműk mosatásáról s ágybeliek tisztaságáról a szülők időszakonként előre gondoskodni tartoznak.

Az internátus folyosói ruhaszekrényekkel vannak ellátva; a villanyvilágítás bevezetése munkalatban van, tervbe van véve a lakásszobák új berendezése még e nyár folyamán.

A közvetlen felügyeletet az internátus felügyelő tanáron kívül 7—9 segédfelügyelő tanár gyakorolja.

Az internátusban lakó I. és II. g. o. tanulók szülei, vagy helyettesei, ezen kis tanulók szorosabb felügyeletéért kötelesek 10 (tíz) koronát: évi felügyelői tiszteletdíjat fizetni. E felügyelői díjért a tanulók 7-es csoportokban nagyobb tanuló felügyelete alá osztatnak. A felügyelők évi 10 korona díját a szülők kötelesek két részben decz., illetőleg május hó 1-5-ő napjáig lefizetni, de csak a díjkezelő tanárhoz.

Élelmezés.

Az internátusi tanulók élelmezéséről maga az intézet gondoskodik a konviktusban.

A konviktusnak tehát minden internátusi tanuló kötelezett tagja. Kivételt a tanárkar csak megokolt esetben tesz.

A konviktus tagjai teljes díjfizetők és egész vagy részkezdményesek.

A teljes díjfizetők az egész iskolai évre felszerelési díjjal együtt 192 koronát fizetnek.

A díjtalanok a belépéskor csak a 2 korona felszerelési díjat fizetik.

A részkezdményesek következő fokozatok szerint fizetik a díjakat:

1. a 3/4 kezdményesek egész évre 48 kor.
2. a 1/1 " " " 96 "
3. a 1/4 " " " 144 "

A kezdményes helyeket elnyerhetik a kifogástalan viseletű, ref. vallású szegény tanulók, még pedig:

az első és másod fokú kezdményt azok, a kiknek osztályzata általános elégséges mellett legalább fele részben jeles, illetőleg jó.

A ref. papok és kántortanítók fia i részére a díjából kenyérpénz címen, 20 korona lesz ámttatik.

Internátusi (bennlakás, élelmezés) kezdményért folyamodóknak augusztus 1-ig kell beadniuk folyamodásukat az igazgatósághoz s egyidejűleg vagyoni állapotukat évről-évre közigazgatásilag újonnan kiállított szegénységi, illetőleg vagyoni bizonyítvánnyal hitelesen igazolniok.

Ösztöndíjért való folyamodás.

a) Az általános ösztöndíjakra a tanárkar minden legalább általános jó (2) előmenetelű és magaviseletű tanulót folyamodónak tekint.

b) Családi ösztöndíjknál tudni kell a következőket:

Intézetünknel a következő családi ösztöndíjak vannak: Bod Benedek, Cseh Zsigmond, Eczken Sándor, Imreh Lázár és neje, dr. Kemény György (láudori), Kölönte József, II. Kovács József, Márk István, Miske József, Szacsvai Sándor, Szilágyi János, Szőke Zsuzsanna, 1868-ban végzett theológusok, Veress Bálint és neje alapítványai.

E családi alapítványokra folyamodók tartoznak folyamodásuk mellé hiteles családi kimutatást mellékelni: e nélkül folyamodásuk nem vehető figyelembe.

Épen ezért ez uton is felhívjuk az érdekelt családokat, hogy családfájukat hiteles alakban állítsák össze és kollégiumunk igazgatóságához küldjék be, hogy a rokonság nyilvántartható legyen.

A Jablonczay-fele ösztöndíjra a főgimnázium első osztályának azon rendes növendékei illetékesek, a kik „Alsófehérmegyeiek és csakis a nemesi, azaz a lovagi (equestris) rendből valók”.

Nagyenyeden, 1909 évi július hó 15-én.

Az igazgatóság.

Vegyes hírek.

Lapunk az országgyűlési szünet alatt hetenkint egyszer, vasárnap jelenik meg.

Krisznanits Vilmos nyugalmazott honvéd-alezredes, az általános őszinte tisztelettel és szeretettel környezett „Vilmos bácsi” meghalt Nagyenyeden f. hó 20 és 21 közti éjjelen, hosszu és kínos szenvedés után, 69 éves korában. Született Zalaegerszegen 1841. április 6-án. Katonai pályára Sopronban és Bacsuhelyen készült, honnan mint hadnagy került a Hadik-huszárokhoz. Végig harcolta az egész 1866-diki hadjáratot, főhadnagyi rangot nyert s a hadi érdemmel tüntették ki. 1874-ben polgári pályával cserélte fel a katonait s mint mérnöknek tevékeny része volt az erdélyi vasutak építésében. 1878-ban főhadnagyi ranggal a

honvédségbe lépett s később mint százados Nagyenyeden szolgált 1892-ig, ekkor Lugosra ment mint őrnagy és hadkiegészítő parancsnok. Mint alezredes vonult nyugalmába 1898-ban, s azóta Nagyenyeden élt mint egy kiterjedt kedves, meghitt baráti, mondhatnám családi körnek nagyrabecsült és szeretett tagja, kit nemes jó szíve és szeretetreméltóság jellemzett minden gondolatában és cselekedetében. Siratja nagy műveltségű derek neje, született Grail Eleonora, a kinek nagyon előkelő hely jutott városunk két évtizedének társadalmi és kulturális életében; siratja fia Krizmanics Gyula községi körjegyző; de siratják mély fájdalommal és szeretettel ápolják emlékét mindazok is, a kiket régi, bizalmas barátság kötött össze a megboldogulttal. Fájdalmukban városunk társadalmának java része osztozik. A temetés nagy részvét mellett folyt le folyó hó 22-én d. u. 4 órakor. Áldott legyen emlékezete!

A család a következő gyászjelentést adta ki: „Özv. Krisznanits Vilmosné, szül. Grail Eleonora, miut hitves, — az alulírottak és összes rokonok és jó barátok nevében is — a legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett férje, a jóságos atya és nagyatyja, rokon és jó barát: Krisznanits Vilmos ny. m. kir. honvéd alezredes, a hadi- és több más érem tulajdonosa f. hó 20-án éjjel 3/4 12 órakor, életének 69-ik, boldog házasságának 34-ik évében hosszú és súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, megszűnt élni. Hült tetemeit f. hó 22-én d. u. 4 órakor, a róm. kath. vallás szertartása szerint, a róm. kath. temetőbe helyezték örök nyugalomra. A boldogult lelkiüdvéért az engesztelő szent mise áldozatot f. hó 23-án, d. e. 9 órakor mutatjuk be a Mindenhatóknak. Áldás emlékére, béke poraira! Nagyenyed, 1909. július hó 21-én. Krisznanits G. Gyula, fia. Krisznanits G. Gyuláné, szül. Dobias Emma, mint menyee. Krisznanits G. Lorika, unokája. (Tordai) Grail Erzsébet, sógornője.”

Özv. Lévi Áronné szül. Farkas Erzsébet 68 éves korában f. hó 19-én meghalt.

Pinter János áldozó pap, a nagybányai conv. minorita rendház tagja, ki pár évvel ezelőtt az enyedi minorita rendháznak volt buzgó tagja, folyó hó 21-én életének 35-ik, áldozópapságának 10-ik, szerzetesi életének 15-ik évében Nagybányán elhunyt.

— **Kitüntetés.** A király Schandl Vilmos zalatnai ny. kohóintézőnek a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Eljegyzés.** Varga Irénkét eljegyezte Pakh Mihály hátszegi városi ellenőr.

— **Petőfi halála napja.** A segesvári Magyar Polgári Kör fenyves ünnep keretében szándékozik megülni augusztus 1-én Fehéregyházán és Segesváron Petőfi és a névtelen hősök elhunytának hatvanadik évfordulóját. Az ünnepélyen a segesvári és vidéki magyarságon kívül képviselteti magát a képviselőház, az országos függetlenségi párt és az egyetemi ifjuság. Ünnepi beszédet mondanak Irsai József és Vertán Eudre országos képviselők. A debreczeni Petőfi-dalkör 40 és a kolozsvári máv. alisztek körének 600—700 tagja zenekarral vesz részt az ünnepségen. Délben ünnepi lakoma, este hangverseny lesz.

— **Műkedvelő előadás.** A nagyenyedi Iparos Önkezdőkör augusztus 1-jén színrehozta Herczeg Ferencz kitünő vigjátékát a „Gyurkovics leányok”-at. Az igen érdekes, kedves életkép színre hozása a mellett hogy szórakoztatoul szolgál majd

városunk közönségének, egyttal a megvalósulás felé segíti, hogy a református templomot télen át fűtsék. Ugyanis a jövedelem felét erre a célra fordítja az Iparos Önképzőkör. A darabot Felmeri Sándor tanítja be és mint értesültünk, az egyik főszerepet, Radványi ezredest is ő játssza el. A szereplők mind jó erők, a kör műkedvelőinek legjobb játékosai. Ajánljuk az érdekesnek ígérkező előadást már jó előre közönségünk figyelmébe és támogatásába.

— **Egy bíró kálváriája.** Balló Lázár gyulafehérvári törvényszéki bírót, ki idegbaja miatt ideiglenesen nyugdíjba ment, a felesége tébolydába vitette. Családja közbelepett és a bírót hazahozták nagy betegen Gyulafehérvárra.

— **Czirkusz.** A szenatérén hatalmas nagy sátorban tartja előadásait a Stutzbárt-czirkusz. Szerdán volt a megnyitó előadás az azóta naponként nagy közönség szórakozik a kiftűnő előadásokban, melyeknek legkiemelkedőbb pontját az igazgató bűmulatos iskolalovaglása, az 5 Tornádó rendkívül ügyes akrobaták játéka, Weisz és Gyigyi bohócok mókái, Miss Oliviere, Alois és Nikolaus lovaglása, Alex és Verner nyújtó tornázása, s a 3 Charles légjátéka stb.

— **Rövid hírek.** Abrudbányán új állami polgári fiúiskola épül 133,109 kor. költséggel. — A csendőri szolgálat körébe a közegészségügyet is beosztották. Így most a csendőrök szolgálat közben felügyelnek az utcák, köztérek, csatornák stb. tisztaságára is és egyéb a közegészségüghöz tartozó dolgokra. — Vizaknán aug. 1-től villanyvilágítás lesz. — A pénzügyőrök ezentúl a borhamisítást is ellenőrzik; meggyőződést kell szerezniük arról is, hogy a korcsmárosok tiszta bort mérnek-e? — Januárban az enyedi fegyházból megszökött Endes Árpád nevű fegyenczet, ki azóta több rablást követett el és mindenütt megszökött, a héten Budapesten elfogták.

— **A tudomány halottja dr. Pollák Ármán,** a poliklinika gyakornoka a napokban megfertőzte magát és súlyosan, általános vérmérgezés tünetei között vették kezelt alá a poliklinikán. A fiatal orvoson a leg gondosabb kezeléssel sem tudtak segíteni és a poliklinikán meghalt. A holttestet felboncolták és a boncolás mindenben megerősítette dr. Farkas Ignác poliklinikai főorvosnak a diagnózisát, amennyiben megállapították, hogy a szerencsétlen fiatalember halálát a fertőzés útján keletkezett vérmérgezés okozta.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Nagyenyed város melyen tisztelt közönségének szeretett, jó férjem elhunyt alkalmából tanusított nagy részvétéért ez uton is halás köszönetet mondok, Nagyenyed, 1909. július 23. an. Özv. Krismanits Vilmosné. 188 1—1

— **A fűző halottja.** Szatmáron történt ez a tragikus eset. Weisz Róza huszonöt éves szatmári leány tegnapelőtt erősen befűzte magát öltözködés közben s így elment a nem messze lakó nővérehez látogatába. Ott hirtelen rosszul lett s nyomban meghalt. Az orvos megállapította, hogy az erős fűzés a gyöngye szívű leánynál szívszélhűdést okozott, ami nyomban megölte.

— **Gyilkos vezeték.** A sárvári selyemgyárban Lakatos Béla villanszerelő a villamos vezeték átszerelésével foglalatokodott, miközben a felső huzal elszakadt. A szerelő kezével akarta elkapni a leeső huzalt, de amint kezével hozzáért, az erős feszültségű áram megütötte. Fel óra múlva meghalt.

— **Megakadályozott öngyilkosság.** Kolozsvárott egy ifjú lány s egy ifjú legény nagyon komolyan és olthatatlanul szeretik egymást. A nagy baj csak az, hogy a kéréletlen és erzektelen papa hallani se akart a duzzadó nagy szerelemről s meg is tiltotta már Józefineknek, hogy többet szoba ne alljon a forró szívű Aladárral. Most is ezen siránkozik a szerelmes pár.

— El kell válnunk, Aladárom — zokogja a leány.

— Ha elválnak akkor én a házatok mellett lévő fara akasztom magam.

A leány hamisítatlan naivitással felelt erre:

— Azt ne tedd drágám, mert a papa úgy is azt kifogásolja, hogy mindig a házuk körül lógsz.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóc, 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szivesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

A Farkaspatak legszebb helyén egy szép gyümölcsös, szőlő, nyaraló-lakkal együtt eladó. Czím a kiadóhivatalban. 174 3—3 v

Butor eladás.

Elköltözés miatt eladó egy finom fényezett, teljesen új mahagoni ebédlő berendezés, egy ó-német hálószoba, nagy szőnyeg és egyéb házbutorok. 182 1—1

Nagyenyed, Szenatér 1. sz. földszint.

4236—1909. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Moldován Jakab tövisi lakos végrehajtónak, Moldován István tövisi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 543 korona 59 fillér bírói letétben helyezendő tőke és jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő s a tövisi 471. sz. tkjyben A + 2. r. sz. 884. hr. sz. kert, 886 hr. sz. faházra 354 korona, — 5. r. 1261/2. hr. sz. szántó 164 korona és 7. r. sz. 1739/1. hr. sz. szántó 228 korona kikiáltási árban de a C. 5—6. a. Moldován Simon a Jakabé és neje Rad Dotyia javára az 5. és 7. r. sz. fekvőkre bekebelezett hasznélvezeti jog fenntartásával összesen 746 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi szeptember hó 10-ik napján délután 3 órakor Tövis község házában megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adtak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni avagy annak az 1881. évi LX. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi június hó 8-án.

Weiner Sándor,

kir. jbiró.

168 1—1

Kiváló minőségű vadászfegyverek,
revolverek,
Elsőrendű gramfonok,
cimbalmok,
hegedűk,
citerák,
fuvalák,

harmonikák
és egyéb hangszerek,
Modern fényképező gépek,
látcsövek,
alpacca ezüst készletek,
bőröndök,
és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett
beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.
nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A villamosvilágítás Nagyenyeden

nemsokára megindul, minek folytán a már nagy számban megrendelt oszillárok és lámpák t. megbízóimnak szállíttatni fognak.

Mielőtt tehát most még teljes választékom lepadna, tisztelettel meghívom az érdeklődőket annak megtekintésére

Főtér 5. szám alatti szaküzletembe.
A Ditmar-Brünner-féle budapesti legjobb híru lámpagyár raktárosa

WINKLER JÁNOS.

47 1—

4326—1909. közig. szám

Pályázati hirdetmény.

Nagyenyed város tanácsánál az egyik **fogyasztási adó kezelői állás** megüresedvén, annak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, tanulmányaikat és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérésüket **folyó évi július hó 30-áig** hozzám adják be.

A később beérkező folyamodványokat nem veszem figyelembe.

Javadalmazás évi 1200 korona, ki-nevezett köteles azonban 600 korona erejéig elfogadható biztosítékot nyújtani.

Nagyenyed, 1909. július hó 14-én

Dr. Varró,
polgármester.

179 1-1

Marosújvári Takarékpénztár r.-t.

Alaptőke 200,000 kor. Tartalékalap 22,000 kor.

Tárcaiban levő **új részvényeiből** elad darabonként 115 koronáért.

Váltókat leszámítol. **Ad és vesz** értékpapirokat. **Fizetéseket teljesít** bel- és külföldön. **Betéteket** elfogad 5% kamat mellett, a betét kamatadót az intézet fizeti. **Kölcsön kamatláb** 1000 koronáig 5%, 2000 koronáig 7 $\frac{1}{2}$ %, 2000 koronán felül 7%. Elsőrendű váltók 5000 koronán felül megegyezés szerint. **Törlesztéses jelzálogkölcsönök** 500 koronán felül felértékig földbirtokra adatnak.

Nyitva d. e. 9—12, d. u. 3—5 óra közt.

181 1-h v

Meglepő ujdonság a hölgyközönség részére.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy egy jól felszerelt

plisszirozó géppel

rendelkezem.

Elvállalom a női ruhakelme plisszirozását 80 centiméter szélességig, jutányos árban és ezzel mindenki megkíméli magát a felesleges szállítási kiadásoktól. B. pártfogást kér tisztelettel

Zéman Venczelné.

Nagyenyed, Szentkirály-utca 53. sz. 187 11—12 v az állami flúiskolával szemben.

Nagyenyed Kisegítő Takarékpénztár r.-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett. Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.	

A NAGYSZEBENI**ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) **részletekben történő törlesztésre** és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f. | B. 5$\frac{1}{2}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
a) 44 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.
b) 27 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f. | C. 6$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f. | b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
D. 6$\frac{1}{2}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f. |
|---|---|---|---|

Valamennyi kölcsön — az egyszers mindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **LINGNER GYÖRGY** úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Alsófehér m. Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Szőlőoltványok Nemes szilvacsemetekben nagy készlet.

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

85 1—

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható **KLEMM PÁL** cégnél Szentkirály-utca 128.

20 1—

Nyomatott a Nagyenyed-i Könyvnyomda és Papírnyomda Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.